

Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 20 : De Momo

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Francfort, 1581 - X \[143\] : De Momo \[et conclusion\]](#)

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre IX

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - IX, 20 : De Momo](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IX

[Mythologie, Paris, 1627 - IX, 21 : De Momus](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IX

[Mythologie, Lyon, 1612 - IX, 20 : De Mome](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Francfort, 1581 - IX, 20 : De Momo, 1581

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 16/01/2026 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/6066>

Copier

Présentation du document

PublicationFrancfort, André Wechel, 1581

ExemplaireRegensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Formatin-8

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Paginationp. 1024-1026

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses[Momus](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Fortunam ferre potest, illi nulla sunt negotia cum Nemese rerum cum pauci sint sapientes, neque videant homines nihil non diuinitus fieri, ob inscientiam hominum à Nocte & Oceano nata esse fingitur; cum Oceanus pater sit rerum omnium, ut diximus. Nam ex inscitia & rerum siue opulentia abundantia & temeritas & arrogantia & aliorum hominum contemptus nasci solet, ex quo postmodo Dei vindicta oritur necesse est, quoniam solum sapientem amat Deus. Nam diuinam potestatem ac iustitiam ipsam Dei, quæ condigna sceleratus supplicia præbeat, Nemelum esse sensit Arist. in libro qui de Mundo inscribitur: *Νέμεσις μὲν, ἀπὸ τῆς ἰσότητος διακρινόμεται. Ἀδράστει δὲ, ἀπὸ τοῦ πατρὸς αἰετὶς ἔσται κατὰ φύσιν.* Nemese[m] quidem appellat, quia singulis distribuat; Et Adra[st]eam, quod pro vi natura nemo hanc causam aufugere valeat. Huic coronam addiderunt, quod omnibus præsit. Ceruos habet, quia timidos reddit quos semel percussit. Fraxinum tenet, quia bella ob temeritatem excitet. Habet victoriae sigilla, quia semper vincere soleat. Habet phialam cum inclusis Æthiopibus, quia neque ad ultimas quidem Æthiopie partes & ad Oceanum profugisse confert, ubi Dei ira commota fuerit, cum Nemesis in mare etiam & in ultimas orbis partes imperium habeat, quod cum ita sit, non possum non magnopere mirari, cur Paulanice diligentissimo rerum antiquarum inuestigatori non venerit in mentem, Æthiopes ea quam diximus de causa in phialam à Nemese fuisse inclusos. Hanc Iustitiæ filiam nonnulli putant, & pennas ob celeritatem addiderunt, & rotam & currum, & gubernaculum; quia per cuncta elementa labens non homines solum, sed etiam elementa iustitia cuncta teneat, ac sequet. Cum verò plures Nemeses colerent Smyrnæi, plures rationes puniendorum impiorum hominum diuinitus mitti significarunt, pro varietate peccatorum & arrogantie cuiusque. Atque de Nemese satis, de Momo iam dicamus.

De Momo.

CAP. XX.

MOMVS diligentissimus & perspicacissimus operum omnium contemplator ac reprehensor, & ipse Noctis filius, at Somno patre natus fuisse dicitur, ut tradidit Hesiodus in Theogonia. Fabulati sunt hunc Deum nihil quidem ipsum facere solitum, at cæterorum Deorum & hominum opera reprehendi.

prehendere: quippe cum iudex etiam inter Deos Neptunum, Vulcanum, Mineruamq; de artificio contendentes, delectus, omnium opera reprehenderit. Nam cum Neptunus taurum effinxisset, Minerva extruxisset domum, Vulcanus hominem formasset: nihil non reprehensione dignum inuenit. Cum ad arbitrium enim eius certaminis ventum esset, ille iudex singulorum opus diligentissime inspexit. atq; ut ait Lucianus in Nigrino: *ἰκύντες ἰμὶ μέρτε τοῦ ταυροτὸν δὲ μινεργὸν διδοι, ὃ προήντα τῶν ὀφθαλμῶν τὰ κέρατα*. *Deum scilicet tauri opificem carpebat, quia cornua ante oculos non praeposuisset.* Vel naturam etiam ipsam accusabat Momus ille Aelopicus, ut ait Aristoteles lib. 3. de partibus animalium, quia potius capiti quam armis cornua taurorum collocasset: nam si addita fuissent armis, cum totum corpus in vulnera incubuisset, videbatur tauri multo maiori vi percussuri. At in Dialogo de Hæresibus testatur idem Lucianus, hominem Vulcani fuisse reprehensum; quia prætermisissimum fuisse illud, quod maxime omnium erat necessarium: q; artifex scilicet non præuidisset quot doli clam in clausis pectoribus pullularent. Nam multo laudabilius opus futurum videbatur si fenestratum pectus fuisset, ut sciri posset quid in animo quisque strueret, & num mentiretur, an verum diceret. Domum Mineræ reprehendit, ut ait Polycharmus libro secundo rerum Lyciarum, quia non erat facta trifatis, quæque posset facile circumagi, si forte malum haberet vicinum. Atque omnis Momus autoritas denique & licentia fuit in operibus laboribusque alienis reprehendendis. Nam idcirco *ἐν γένει μῦθος*, Stygius Momus scilicet, vocatus est in Epigrammate quodam: quia omnibus & Diis & mortalibus esset odio. Hunc Deum Noctis & Somni filium fuisse tradiderunt, quoniam imprudentis est ac desidis, & eius qui iudicare non possit, quod humanum est peccare aliquando ac labi: cum solus Deus perfectus planè sit, ac illius opera omnib. planè numeris absoluta, cum semper aliquid hominum operibus desit. nam illi certè viri boni existimandi sunt, non qui proorsus integri inueniantur, cum nemo is existat, sed qui propius accesserint ad bonitatem atque integritatem. Per hæc significare voluerunt antiqui, ut fabulosi figmenti sententiam explicem, nihil esse humanum, nullum neque bonum neque malum facinus, quod omnino reprehensione maledicorum & inuidorum cæ-

T t

rere possit, cum neque Deus quidem; qui ipse est naturæ fundamentum, optimus ac sapientissimus obrectatoribus carere potuerit. Per hæc igitur significabant aut maledictum & ociosorum nullam omnino viro bono habendam esse rationem, aut nihil gloriosum vel honorificum esse aggrediendum. Nam cum illum miserrimum omnium esse iudicem, qui potius ad vulgi & imperitæ multitudinis opinionem, quam ad veram probitatis & integritatis rationem se accommodare studeat, iamdiu omnem vulgi loquacitatem & imprudentiam, contemnendam esse decreui. Semper enim præclari, & sapientis hominis esse iudicium, stultorum & improbilissimorum calumnias magno animo posse parviscere.

NATALIS COMITIS MYTHOLOGIE

LIBER DECIMVS.

Quod omnia philosophorum dogmata sub fabulis continebantur.

MANIFESTVM esse ducimus ex iis quæ hactenus explicata fuerunt, opt. ac sapientis. Campeggi, omnia priscorum instituta tum ad cognitionem rerum naturalium, tum etiam ad rectorum morum rationem pertinentia, fuisse ab antiquis sub fabulis integumentis occultata. Veruntamen non inutile fore arbitramur, si paucis complectamur ea quæ latius in superioribus libris fuerunt contenta: quippe cum ita fuerint implicata dogmata sapientum sub fabulis, ut neq; à mediocriter quidem eruditis facile secerui possent. Nam illa, quæ Aristoteles, & ante illū, diuinus Plato, de naturæ opificio tradiderunt, quæque vel Empedocles, vel Parmenides, vel Pythagoras, in medium protulerunt, aliique philosophi, aut quæ de moribus singulorum,